

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 581/2025-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Libušou Dočkalovou, advokátkou, Lachova 32, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 36Er/1562/2002 (pôvodne Okresný súd Bratislava III) a Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 4Er/100/2014 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. mája 2025, doplnenou podaním zo 7. júla 2025, domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Mestského súdu Bratislava IV (predtým Okresného súdu Bratislava III) (ďalej len „exekučný súd Bratislava“) v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 36Er/1562/2002 a postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „exekučný súd Bardejov“) v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 4Er/100/2014. Zároveň sa domáha priznania finančného zadosťučinenia a náhrady trov konania pred ústavným súdom.

II.

Skutkový stav a argumentácia sťažovateľa

2. Sťažovateľ vystupuje v procesnej pozícii povinného v exekučnom konaní vedenom v súčasnosti na exekučnom súde Bardejov v prospech oprávneného POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o vymoženie 286,80 eur s príslušenstvom. Pôvodne bolo exekučné konanie vedené na exekučnom súde Bratislava v neprospech manželky sťažovateľa ako povinnej, ktorá v priebehu exekučného konania

zomrela. Exekučné konanie pokračuje so sťažovateľom ako právnym nástupcom po zomrelej povinnej v súlade s osvedčením o dedičstve.

3. K porušeniu namietaných práv podľa názoru sťažovateľa dochádza tým, že konajúce súdy nepostupujú plynulo a efektívne v zmysle zásady zakotvenej v čl. 17 a § 157 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

4. Sťažovateľ poukazuje na výsledky dedičského konania po nebohej manželke, avšak nie je podľa jeho názoru zrejmé, z akého dôvodu sa stal práve on právnym nástupcom, keďže oprávnený ani poverený súdny exekútor neprihlásili vymáhanú pohľadávku do dedičského konania.

5. Sťažovateľ detailne sumarizuje doterajší priebeh exekučného konania, ktoré trvá viac ako 23 rokov, pričom pohľadávka oprávneného rastie na úrokoch z omeškania v neprospech sťažovateľa. Podstatná časť ústavnej sťažnosti je venovaná opisu doterajšieho priebehu konania, spôsobom procesnej obrany pôvodnej povinnej, ako aj sťažovateľa a rozhodovaniu o nich s poukazom na dĺžku rozhodovania. V priebehu exekučného konania došlo k zmene povereného súdneho exekútora, ako aj k zmene miestne príslušného exekučného súdu v reakcii na námietku sťažovateľa. Poukazuje na procesné úkony exekučných orgánov, pričom ústavnému súdu predstavuje aj svoje výpočty vymáhanej pohľadávky. V ďalšom poukazuje na sťažnosť adresovanú Slovenskej komore exekútorov proti poverenému súdnemu exekútorovi, ktorá bola vyhodnotená ako neopodstatnená, čo sťažovateľ považuje za zarážajúce zistenie vzhľadom na dĺžku trvania exekučného konania.

6. Sťažovateľ podaním zo 17. júla 2023 doručeným exekučnému súdu Bardejov 18. júla 2023 namietal prieťahy v exekučnom konaní. Následne 18. októbra 2023 Slovenská komora exekútorov vydala Dekrét o určení náhradníka súdneho exekútora, pričom ako náhradníka povereného exekútora JUDr. Rudolfa Krutého určila JUDr. Ladislava Jakubca so sídlom Exekútorského úradu v Bratislave. Sťažovateľ poukazuje na č. l. 148 a 149 súdneho spisu, ktorý predstavuje komunikáciu exekučného súdu Bardejov s náhradníkom súdneho exekútora týkajúcu zostatku vymáhaného nároku (zostatok 1 664,13 eur, dosiaľ evidované úhrady vo výške 708,33 eur).

7. V ďalšej časti sťažnostnej argumentácie sťažovateľ poukazuje na uznesenie exekučného súdu Bardejov sp. zn. 4Er/100/2014-150 z 26. februára 2025, ktorým bolo rozhodnuté o zamietnutí návrhu povinného na zastavenie exekúcie. Namieta odôvodnenie predmetného uznesenia, pričom tvrdí, že je založené len na vágnom vyjadrení oprávneného bez toho, aby súd skúmal tvrdenia sťažovateľa. Podľa jeho názoru samotná dĺžka exekúcie svedčí o tom, že vyčíslenie súdneho exekútora je nepreskúmateľné a na tom základe je nepreskúmateľné aj napadnuté uznesenie.

8. Proti predmetnému uzneseniu sťažovateľ podal odvolanie z 20. marca 2025, ktoré bolo exekučnému súdu Bardejov doručené 24. marca 2025, k čomu uvádza, že dosiaľ o podanom odvolaní rozhodnuté nebolo a spis sa nachádza na Okresnom súde Bardejov.

9. Dĺžku exekučného konania sťažovateľ považuje za zarážajúcu, deprimujúcu a neospravedliteľnú, je záťažou pre sťažovateľa, súdny systém a spoločnosť. Táto záťaž na sťažovateľa pôsobí obzvlášť závažným spôsobom, keď niekoľko rokov dochádza k flagrantly porušovaniu jeho ústavných práv totálnou nečinnosťou súdov a súdnych exekútorov. Dôvodí, že neexistovali žiadne prekážky v súdnom systéme, aby niekoľko rokov nereagovali na jeho podnety a neriešili ich plynule bez zbytočných prieťahov. V dôsledku nedostatočnej aktivity súdov

a exekútorov títo nedokázali pružne reagovať na nové skutočnosti, a tak bez zavinenia sťažovateľa dochádza k bezprecedentnému navyšovaniu pohľadávky oprávneného na úrokoch z omeškania, ktoré sú podľa názoru sťažovateľa ústavne neakceptovateľné. Nezodpovedanou otázkou preto podľa jeho názoru ostáva výška dlžnej sumy.

10. Sťažovateľ záverom prezentuje postoj k dĺžke exekučného konania a ku kritériám pre posudzovanie prieťahov v konaní, pričom zdôrazňuje, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna, nesústredená a neefektívna činnosť všeobecných súdov zapríčinila porušenie ním namietaných práv.

11. Ústavná sťažnosť bola doplnená podaním doručeným ústavnému súdu 7. júla 2025, ktorého prílohu tvorí vyjadrenie podpredsedu exekučného súdu Bardejov k sťažnosti sťažovateľa na prieťahy v konaní. Z vyjadrenia je sťažovateľ sklamaný a rozčarovaný, odpoveď považuje za vyhýbavú a formálnu. Nesúhlasí s názorom exekučného súdu, že v súčasnosti neexistujú v konaní žiadne zdržania. Za neospravedliteľné považuje prieťahy v konaní, ktoré vznikli na začiatku konania v rámci rozhodovania o námietkach povinnej proti exekúcii. Výšku aktuálnych úrokov z omeškania považuje za následok prieťahov v konaní. Podľa názoru sťažovateľa skutkovým a právnym okolnostiam nezodpovedá konštatovanie súdu, že pohľadávka oprávneného nebola dosiaľ vymožená. Za nezákonné považuje pokračovanie v exekúcii so sťažovateľom bez vydania uznesenia exekučného súdu o tejto skutočnosti. Poukazuje na povinnosť exekučného súdu skúmať v priebehu konania *ex officio*, či sú splnené predpoklady na vedenie konania, a to aj pokiaľ ide o exekučný titul a jeho formálnu a materiálnu vykonateľnosť. V ďalšom sťažovateľ berie na vedomie odporúčanie exekučného súdu na podanie návrhu na zastavenie exekúcie v časti týkajúcej sa úroku z omeškania. Uvádza, že sťažovateľ (aj poručiiteľka ako pôvodná povinná) namietali vedenie exekúcie, exekučný titul (podaný odpor), úroky z omeškania, zriadenie záložného práva na nehnuteľnosti, splnenie dlhu, a pod., no týmito námietkam vo väčšine prípadov súd nevyhovel.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Napriek rôznorodosti a rozsiahlosti sťažnostnej argumentácie možno jednoznačne ustáliť, že podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľa smeruje k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom exekučného súdu Bratislava a exekučného súdu Bardejov, argumentačne dôvodiac aj postupom súdnych exekútorov, ktorí boli poverení vykonaním exekúcie (v priebehu exekučného konania došlo k zmene exekútora a ustanoveniu náhradníka povereného exekútora).

13. Ústavný súd je podľa § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pri rozhodovaní viazaný ústavnou sťažnosťou a nemôže prekročiť sťažovateľom určený rozsah prieskumu. Čiastkové argumentácie sťažovateľa vo vzťahu k nepreskúmateľnosti uznesenia exekučného súdu, pochybnosti o platnosti zmluvy či o výške zostatku vymáhaného nároku, ktoré nemajú priamu relevanciu vo vzťahu k sťažovateľom namietaným právam na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote, preto neboli predmetom prieskumu ústavného súdu.

Zároveň však, obdobne ako podpredseda exekučného súdu, ústavný súd dáva sťažovateľovi do pozornosti možnosť namietať tieto aspekty v rámci návrhu na zastavenie exekúcie.

14. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne čl. 38 ods. 2 listiny) osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadnejšia odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98). Vzhľadom na uvedené mohol preskúmať namietané porušenie všetkých označených práv spoločne.

15. Vykonávacie konanie je integrálnou súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, preto právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov sa vzťahuje aj na konanie o výkon rozhodnutia (I. ÚS 115/2022).

16. Právomoc je v exekučnom konaní rozdelená medzi dva exekučné orgány – exekučný súd a súdneho exekútora. Ingerencia exekučného súdu do exekučného konania (obzvlášť v tzv. „starých“ exekúciách) je limitovaná na situácie, keď Exekučný poriadok (v znení účinnom do 31. marca 2017) zásahy exekučného súdu do konania predpokladá, najmä v súvislosti s rozhodovaním o parciálnych otázkach, akými je vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, rozhodovanie o prostriedkoch procesnej obrany a ochrany, rozhodovanie o schválení príklepu, resp. rozvrhu výťažku z exekučnej dražby atď. Vzhľadom na uvedené možno prietahy v konaní exekučného súdu posudzovať len v tých úsekoch alebo situáciách v rámci exekučného konania, pri ktorých Exekučný poriadok explicitne počíta s rozhodnutím exekučného súdu. Naproti tomu, súdny exekútor koná samostatne na základe poverenia exekučného súdu. Vo všeobecnosti, exekučný súd v rámci svojej právomoci zabezpečuje plynulý priebeh exekučného konania tak, aby nedošlo k zbytočným prietahom a aby bol čo najskôr odstránený stav právnej neistoty oprávneného a povinného v exekučnom konaní. Jeho ingerencia do konania sa však rozhodnutím o jednotlivéj veci, v ktorej je daná právomoc exekučného súdu, končí, kým opätovne nevznikne procesný stav vyžadujúci rozhodnutie či iný zásah exekučného súdu (k tomu pozri II. ÚS 560/2020).

17. Ústavný súd stabilne rozhoduje (napr. II. ÚS 12/01, I. ÚS 562/2015), že ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci ešte trvá. Ak v čase, keď sťažnosť ústavnému súdu došla, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosti zásadne nevyhoví.

18. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy smerujúcej k vysloveniu porušenia čl. 48 ods. 2 ústavy je teda to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánu verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo. Preto ak je zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k prietahom v konaní nedochádza, je daný dôvod na nevyhovenie takejto sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť (I. ÚS 410/2017, II. ÚS 178/2025).

19. Ústavný súd zdôrazňuje, že prevažná časť argumentácie sťažovateľa sa týka konania exekučného súdu Bratislava, ako aj exekučného súdu Bardejov či konania súdnych exekútorov, pričom však sám sťažovateľ v rámci svojej sťažnostnej argumentácie poukazuje na právoplatné rozhodnutia o ním uplatnených prostriedkoch procesnej obrany. V týchto aspektoch tvrdené porušovanie sťažovateľom namietaných práv v čase podania ústavnej sťažnosti netrvalo.

20. Abstrahujúc zo sťažnostnej argumentácie a príloh k ústavnej sťažnosti, ku dňu podania ústavnej sťažnosti nebolo právoplatne rozhodnuté o návrhu na zastavenie exekúcie z 13. apríla 2018. Ústavný súd v tejto súvislosti prihliadol aj na sťažovateľom predložené stanovisko podpredsedu exekučného súdu Bardejov k sťažnosti sťažovateľa na prieťahy v konaní a konštatuje, že v tejto parciálnej otázke trvá stav právnej neistoty (nebolo dosiaľ právoplatne rozhodnuté), avšak zákonný sudca uviedol, že návrh na zastavenie exekúcie z 13. apríla 2018 bol na rozhodnutie exekučnému súdu predložený až 23. júna 2023 a rozhodnutie o podanom návrhu bolo vydané 26. februára 2025. Prihliadajúc na sťažnostnú argumentáciu, uvádza, že postup exekučných orgánov nemožno hodnotiť ako optimálny, aktuálna procesná situácia (rozhodovanie o odvolaní) je však vyvolaná samotným sťažovateľom, pričom exekučný súd uvádza, že zákonný sudca riadne vykonáva nevyhnutné procesné úkony spojené s podaným odvolaním v súlade s príslušnými právnymi predpismi. S ohľadom na časový rámec od podania odvolania voči uzneseniu exekučného súdu Bardejov a podania ústavnej sťažnosti je zjavné, že nemožno konštatovať neprimeranú dĺžku rozhodovania o odvolaní sťažovateľa. Zákonný sudca realizuje kroky smerujúce k predloženiu odvolania na rozhodnutie odvolaciemu súdu, a zároveň bol medzičasom spis predložený Mestskému súdu Bratislava IV na účel nahliadnutia sťažovateľa, resp. jeho právneho zástupcu do súdneho spisu.

21. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd dospel k záveru, že celková dĺžka rozhodovania o návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie (od predloženia veci exekučnému súdu) sa nejaví ako ústavne neakceptovateľná a relevantným v tomto kontexte nie je ani celkové trvanie exekučného konania, keďže o skôr uplatnených prostriedkoch procesnej obrany sťažovateľa a jeho právnej predchodkyne už bolo právoplatne rozhodnuté. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa je preto potrebné odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde. Ústavný súd však poznamenáva, že toto rozhodnutie nepredstavuje prekážku rozsúdenej veci pre prípad prieťahov vzniknutých v ďalšom priebehu konania.

22. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. októbra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu